

Pöytäkirja 3/2023

Vanhusneuvosto

Aika 26.5.2023 klo 13–14:52

Paikka kaupungintalo, Pohjolankatu 13 kokoushuone Lönnrot (3. krs.)

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Osallistava selvitys ikäihmisten asumistarpeista, tarvittavista asumisen malleista sekä asumisen halutusta sijoittumisesta	5
§ 4 Ikäystävällisten kuntien verkosto	6
§ 5 Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.	7
§ 6 Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2023	8
§ 7 Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2023	9
§ 8 Matalan kynnyksen tilaisuus 14.9.2023	10
§ 9 Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2023	11

Osallistujat (jäsenet)

Antero Kyllönen, puheenjohtaja, Kajaanin Eläkeläiset ry
Esa Anttonen, Kainuun kansalliset seniorit
Pirjo Aunesluoma, sivistystoimiala
Timo Hurskainen, Eläkeliiton Kajaanin osasto
Piia Kempainen, Kainuun hyvinvointialue (etänä)
Terho Lämsä, Kajaanin oikeutta eläkeläisille
Tauno Moilanen, Kainuun TVL:n eläkeläiset ry
Mikko Pesonen, Kajaanin Eläkkeensaajat
Katja Räisänen varajäsen, Kajaanin ammattikorkeakoulu (etänä, poistui klo 14:11)
Lea Torvinen, KAPOVA ry:n edustaja

Muut osallistujat

Tuula Heikkinen, sihteeri
Katariina Välikangas, Tahituuri Oy (etänä, poistui klo 13:46)

Poissa

Päivi Fonselius, kaupunginhallituksen edustaja
Jari Kauppinen, ympäristötekniinen toimiala
Sannamari Kortelainen, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Liisa Mikkonen, Kainuun sote
Eeva-Maria Nivalainen, sivistystoimiala
Juha Tervonen, Kajaanin oikeutta eläkeläisille

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Antero Kyllönen
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Tauno Moilanen

Mikko Pesonen

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Liisa Mikkonen ja Tauno Moilanen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tauno Moilanen ja Mikko Pesonen.

§ 3

Osallistava selvitys ikäihmisten asumistarpeista, tarvittavista asumisen malleista sekä asumisen halutusta sijoittumisesta Kajaanissa

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen
p. 044 7100 234
tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Katariina Välikangas Tahituuri Oy 24.4.2023:

"Olen nyt huhtikuun 20.päivä aloittanut osallistavan selvityksen: **Osallistava selvitys ikäihmisten asumistarpeista, tarvittavista asumisen malleista sekä asumisen halutusta sijoittumisesta Kajaanissa**. Selvitys toteutetaan aikavälillä 20.4.–6.6.2023. Ohessa liitteenä taustaa.

Haluaisin tulla Kajaanin vanhusneuvoston kokoukseen toukokuussa esittelemään aihetta Teamsin välityksellä. Mielelläni toivoisin reilusti aikaa käsitellä asiaa kanssanne!

Samoin toivoisin kesäkuun 6. päivänä 2023 järjestettävään seminaariin kommenttipuheenvuoron pitäjää sekä paneelikeskusteluun osallistujaa sekä 1. Kajaanin vanhusneuvostosta että 2. alueellisesta vanhusneuvostosta. Myös alueelliselle vanhusneuvostolle haluaisin pitää esityksen, mikäli se heidän aikatauluihinsa sopii. Mutta näistä lisää lähempänä!"

Oheisliite: selvityksen taustaa.

Kokoukseen osallistuu etänä Kristiina Välikangas.

Päätös

Kristiina Välikangas esitteli selvitystä ikäihmisten asumistarpeista, tarvittavista asumisen malleista sekä asumisen halutusta sijoittumisesta Kajaanissa. Vanhusneuvoston jäseniä osallistuu 'Kainuu ikääntyy, miten asumisen tarpeisiin vastataan?' seminaariin 6.6.2023.

Selvitys merkittiin tiedoksi.

§ 4

Ikäystävällisten kuntien verkosto

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen
p. 044 7100 234
tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 31.8.2021, että Kajaanin kaupunki liittyy Maailman terveysjärjestön WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon. Päätöksen taustalla oli valtuustoaloite, jossa esitettiin kaupungin liittymistä ko. verkostoon. Kunta määrittelee itse, miten se toteuttaa ikäystävällisyyttä. Ikäystävällinen kunta huomioi väestön ikääntymisen päätöksenteossaan ja asiakirjoissaan.

Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat valtuustoaloitteen mukaan:

- Päätöksenteko, elinympäristön kehittäminen kaavoituksessa, rakentamisessa, asumisessa ja liikenteessä.
- Julkisten palveluiden kehittäminen ikäihmisten tarpeet huomioiden.
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi myös kuntien vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden on oltava ikäystävällisiä.
- Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyvän väestön moninaisuus.

Verkostoon ovat liittyneet muun muassa Turku, Tampere, Oulu, Kerava ja Kalajoki.

Kajaanin kaupungin asukkaiden ikääntyminen jatkuu tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan ja 65 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä 9.900 hlöön (29 % asukkaista). Vuoteen 2040 mennessä ikääntyneiden absoluuttinen määrä pienenee asukasluvun pienentyessä, mutta heidän suhteellinen osuutensa asukkaista kasvaa 30 %:iin.

Kajaanin kaupungissa toimii vanhusneuvosto ja 1.8.2021 alkaen kaupunginhallituksen alainen osallisuus- ja hyvinvointijaosto. Erityisesti näiden toimielinten tavoitteena on toteuttaa ikäihmisten hyvinvointia parantavia ja osallisuutta lisäävää toimintaa.

- Vanhusneuvoston toiminta verkostossa?
- Mahdollinen kehittämistoiminta?
- Onko verkostoasia ollut esillä Kainuun hyvinvointialueen kanssa käydyissä keskusteluissa. Sosiaali- ja terveyspalvelut on yksi ikäystävällisen kunnan muistilistan teemoista.

Kokouksessaan 23.3.2023 Vanhusneuvosto peräsi, mikä on Kajaanin kaupungin ikäystävällinen teko? Lisäksi vanhusneuvosto evästi, että jokainen voi asiaa pohtia omilla järjestöissään ja yhdistyksissään ja tuoda aloitteita vanhusneuvostolle.

Päätös

Vanhusneuvosto ei voi arvioida, mikä on Kajaanin kaupungin ikäystävällinen teko.

§ 5

Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kaupungintalon Pohjolankatu 13 ulkoseinässä olevaan lukolliseen postilaatikkoon voi jättää vanhusneuvostolle osoitettua postia (aloitteet ym.). Laatikon tyhjentämisestä huolehtii Kajaani Info.

Vanhusneuvostolle voi lähettää postia myös vanhusneuvosto@kajaani.fi sähköpostin kautta. Uuteen esitteeseen laitetaan maininta vanhusneuvoston sähköpostista.

Jäsen Timo Hurskainen huolehtii jatkossa Kalliokatu 9:n postilaatikon tyhjentämisestä.

Päätös

Vanhusneuvostolle ei ole tullut aloitteita. Kalliokatu 9:sta poistetaan postilaatikko.

§ 6

Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2023

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vanhusneuvoston kokouksissa on vuodesta 2016 alkaen esitelty lyhyenä katsauksena ikääntyvien palveluista tehtyjen ajankohtaisten tutkimusten ja selvitysten tuloksia.

Esimerkiksi THL:n sivuilta: <https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen> löytyy paljon ajankohtaista tietoa.

Kajaanin ammattikorkeakoulua edustava jäsen seuraa ja esittelee ko. tutkimukset ja selvitykset vanhusneuvostolle ja tuo ne sihteerin kautta esityslistalle.

Päätös

Vanhusneuvostolle esiteltiin seuraavat tutkimukset ja selvitykset:

- Iäkkäiden yhteisöllisen asumisen ja perhehoidon paikkoja tarvittaisiin selvästi nykyistä enemmän, myös kotona asumisen tuki on heikentynyt.
- Muistisairaiden asiakkaiden itsemääräämisoikeus.

Merkittiin tiedoksi.

§ 7

Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2023

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Jokaiseen vanhusneuvoston kokoukseen sisältyy toimielinten edustajien (kaupunginhallitus, sivistystoimiala, ympäristötekniinen toimiala, ammattikorkeakoulu, Kainuun sote ja tarpeen mukaan muut sidosryhmät) lyhyt katsaus puheenvuoro.

Päätös

Sivistystoimiala:

Suunnitelmia on leikata vapaasta sivistystyöstä. Tämä tarkoittaisi sitä, että toiminta supistuu ja kurssimaksut nousevat huomattavasti. Asia huolettaa kovasti.

Kainuun hyvinvointialue:

Yle polin jonojen purkaminen on edennyt hyvin. Jonot saadaan purettua lähiviikkojen aikana. Kesäaikana on toiminnan rajoituksia. Sijaisia ei ole saatu.

8

Matalan kynnyksen tilaisuus 14.9.2023

Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto järjestävät yhdessä 14.9.2023 matalan kynnyksen tilaisuuden. Tilaisuuteen kutsutaan mukaan yhteistyökumppaneita.

Tilaisuus on Kajaanihallissa ja halli on varattu klo 9:30–15.

Päätös

Tilaisuuden ohjelma täsmentyy myöhemmin ja selviää, onko liikuntaohjaajia paikalla. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Kainuun liikunta, eläkeläisjärjestöt ja Kajaanin kaupungin liikuntapalvelut.

Merkittiin tiedoksi.

§ 9

Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2023

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Tiedoksi merkittävät asiat:

1

Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhusneuvostojen ja soten edustajien yhteistyökokous

Seuraava Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhusneuvostojen ja hyvinvointialueen edustajien yhteistyökokous kokous on toukokuussa 17.5.2023 klo 16:15.

Päätös

Yhteiskokous on 1.6.2023 klo 16–19. Vanhusneuvoston puheenjohtaja osallistuu kokoukseen.

Merkittiin tiedoksi.

2

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kuulumiset

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokous oli 20.4.2023.

Päätös

Hyvinvointialueen vanhusneuvostossa on käyty hyvää ja monipuolista keskustelua. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto paneutuu asumisen asioihin.

Merkittiin tiedoksi.

3

Kainuun terveismetsään tutustuminen

Vanhusneuvosto päätti kokouksessaan 26.1.2023, että vanhusneuvosto tutustuu kevään aikana Sairaalanrinteen terveismetsään.

Kaikkien käyttöön tarkoitettu Sairaalanrinteen terveismetsä avattiin vuoden 2022 lokakuussa. Ensimmäisessä vaiheessa valmistuivat esteetön reitti ja laavu. Hankkeessa ovat mukana Kajaanin kaupunki, Kainuun hyvinvointialue, Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Luonnonvarakeskus. Sairaalanrinteen terveismetsä sijaitsee Kainuun keskussairaalan viereisessä metsässä. Sairaalan osoite on Sotkamontie 13. Terveismetsässä on 120 m pitkä puurakenteinen esteetön reitti käsijohteineen. Reitti vie esteettömälle laavulle, jossa on nuotiopaikka. Metsän keskellä menee polku. Kuntoreitti ja polku eivät ole esteettömiä.

Kokouksessaan 23.3.2023 vanhusneuvosto päätti tutustua terveystieteisiin alkukesän aikana.

Päätös

Vanhusneuvosto tutustuu terveystieteisiin syksyllä.

4

Vanhusneuvoston aamukahvitilaisuus

Aamukahvitilaisuus Kalliokadun eläketalolla: Tilaisuuteen kutsutaan eri tahojen edustajia keskustelemaan vapaamuotoisesti kahvikupin ääressä.

Kokouksessaan 23.3.2023 vanhusneuvosto päätti kutsua muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat aamukahvitilaisuuteen. Kaupunginjohtaja halutaan kutsua johonkin vanhusneuvoston kokoukseen.

Päätös

Vanhusneuvoston ensimmäinen aamukahvitilaisuus on 5.6.2023 klo 9.

5

Kansallinen ravitsemusportaali kuntien ja kaupunkien käyttöön

Valtion ravitsemusneuvottelukunta/Ruokavirasto on lähettänyt tiedoksi luomansa ravitsemusportaalin ikääntyneille.

Oheisliite: Kansallinen ravitsemusportaali kuntien ja kaupunkien käyttöön

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

6

Vanhustenviikko 1.–8.10.2023

Valtakunnallista vanhustenviikkoa vietetään 1.–8.10.2023 teemalla *Tehdään iästä numero*.

Oheisliite: Tehdään iästä numero vanhustenviikolla

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

7

Ympäristötekniinen lautakunta 24.5.2023: Liikuntapaikkamaksut

Ympäristötekniinen lautakunta on päättänyt ottaa tuotevalikoimaan ja käyttöön Junioriranneke ja Senioriranneke -tuotteet 1.1.2024 alkaen ja poistaa tuotevalikoimasta ja käytöstä 31.12.2023 +65 liikuntapassin ja muut erilliset etuudet, jotka korvautuvat Junioriranneke ja Senioriranneke -tuotteiden sisältämällä ominaisuuksilla

Päätös

Merkittiin tiedoksi. Vanhusneuvosto palaa tähän asiaan myöhemmin.

8

Kalliokatu 9 (ns. eläkeläisten talo) on saatu lahjoituksena piano

Päätös:

Kalliokatu 9 on saanut pianon lahjoituksena. Piano on tuotu Kalliokadulle 26.5.2023. Vanhusneuvosto esittää pianon lahjoittajalle lämpimät kiitokset. Piano viritetään myöhemmin.